

Ingliz tilini boshlang'ich sinflar kesimida o'qitishda innovatsion metodlardan foydalanish

Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti

Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi talabasi **Shonazarova Go'zaloy Rabbil qizi**

Ilmiy rahbar: Denov tadbirkorlik va pedagogika

Filologiya fakulteti Ingliz tili

fani o'qituvchisi

Mohinur Qayumova Murodullayevna

+998971944007

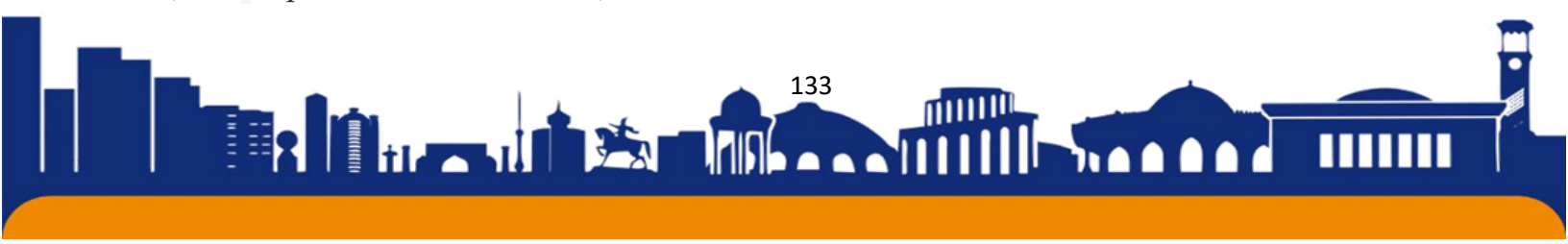
Annotatsiya: Ushbu maqola boshlang'ich ta'lim yo'nalishi doirasida sohalarda ingliz tilining o'rni va ingliz tilini boshlang'ich sinf o'quvchilariga samarali o'rgatishda foydalaniladigan eng zamonaviy va innovatsion metodlar haqida yoritilgan.

Kalit so'zlar: Chet tili, o'yin, innovatsion texnologiya, texnologik vositalar, usullar,

Kirish

Hozirgi kunda va siz - u biz yashayotgan bu zamonda ingliz tilini boshlang'ich sinflar kesimida o'qitishda innovatsion metodlardan foydalanib o'rgatish va ularning kamolotga erishishida befarq bo'lmaslik barcha ota-onalarning va pedagoglarning muhim vazifalarida biriga aylanganini ko'rishimiz mumkin.

Respublikamizda chet tilining o'qitilishi, chet tili o'qituvchilarining bilim va ko'nikmalarini baholashning umumevropa ramkalari tavsiyanomalari (CEFR) ga mos ravishda yangi usul va talablari ishlab chiqildi. Unga ko'ra umumta'lim maktablari va kasb-hunar kollejlari o'quvchilari uchun darsliklar yaratildi. Ushbu talablarga mos ravishda o'quv xonalari stendlar va yangi axborot kommunikativ texnikalar bilan jihozlandi. Chet tili o'rganishga bo'lgan talab ham kundan kunga oshib bormoqda. (1. Муминова, Ф. М. Ingliz tilini o'qitishda zamonaviy innovatsion texnologiyalaridan foydalanish / Ф. М. Муминова. — Текст : непосредственный // Молодой ученый. — 2020. — № 18 (308). — С. 590-592. — URL: <https://moluch.ru/archive/308/69404/> (дата обращения: 23.04.2024)

Zamon tilshunosligi tillarni qiyosiy tahlilidan tashqari o'zaro uzviy bog'liqligiga qarab metodik jihatdan yangi bosqichga ko'tarmoqda. Buning yorqin dalili sifatida dunyoning eng yetakchi tili hisoblangan ingliz tilining tillararo integratsiyasi orqali taraqqiyotga yuz tutganini keltirish mumkin. Dunyodagi aksariyat foydalaniladigan ta'lim tili, shubhasiz, ingliz tilidir.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODLAR

Ta'lim jarayoniga zamonaviy innovatsion texnologiyalarini olib kirish orqali ta'lim sifati va samaradorligini oshirishni nazarda tutadi. Xususan, chet tilini o'rganishda bunday axborot-kommunikatsion texnologiyalardan foydalanishning bir qancha afzalliklari mavjuddir. Til o'rganish va o'qitishda zamonaviy texnologiyaning roli beqiyosdir. Texnologik vositalardan foydalanish chet tili o'rganishning har bir aspect (o'qish, yoish, tinglab tushunish va gapirish)ida qo'l keladi. Masalan, tinglab tushunish uchun, albatta kompyuter, player, CD diskarsiz bu jarayonni amalga oshirish mumkin emas. Tinglab tushunish til o'rganishning eng muhim qismlaridan biridir. Bunda o'quvchi bir paytning o'zida so'zlovchining talaffuzi, grammatik qoidalarga rioya qilganligi, so'z boyligi va uning ma'nolariga e'tibor berishi talab qilinadi. Ta'lim jarayonida zamonaviy texnologiyalardan foydalanishda o'quvchilar ham axborot — kommunikatsion texnologiyalarni yaxshi bilish va ulardan foydalana olishi muhim omil hisoblanadi. Chet tilini zamonaviy texnologiyalardan foydalanib o'rgatish va o'rganish eng samador usullardan biridir.

Bugungi kunda ingliz tili o'qituvchilari Amerika Qo'shma Statlari, Angliya pedagoglari tajribasiga tayangan holda quyidagi innovatsion metodlardan foydalanib kelishmoqda:

- “Muammoli vaziyat yechimi” (Creative Problem Solving) bu usulni qo'llash uchun hikoyaning boshlanishi o'qib beriladi qanday yakun topishi o'quvchilar, talabalar hukmiga havola qilinadi;
- “Quvnoq topishmoqlar” (Merry Riddles) o'quvchilarga topishmoqlar o'rgatish Ingliz tilini o'rgatishda muhim ahamiyatga ega, ular o'zlariga notanish bo'lgan so'zlarni o'rganadilar va o'ylab topishmoq javobini topadilar;
- “Tezkor javob” (Quick answers) o'tilgan dars samaradorligini oshirishda yordam beradi;
- “Chigil yozdi” (“Warm-up exercises”) o'quvchilarni darsga qiziqtirish uchun sinfda har xil o'yinlardan foydalanish;

2. Tillarni o'qitish tizimida innovatsion metodlardan foydalanish va uni amaliyotda sinov tariqasida qo'llashga yo'l ochadi.

3. Ingliz tilida samarali hisoblangan "Independent work" tizimini ona tili o'qitish tizimida sinxron tarzda olib kirish uchun kerakli muhitni yaratadi.

4. O'ziga xos noodatiy integratsion muhit o'quvchilarni o'zlashtirishga bo'lgan ishtiyoqini oshiradi.

5. Boshlang'ich sinf til o'qituvchilari orasida do'stona muhitdan tashqari ilmiy-amaliy hamkorlikni ham yuzaga chiqaradi.

Yuqoridagi imkoniyatlar, albatta, yuzaga chiqishi uchun ona tili va ingliz tili o'rtasidagi umumiy o'xshashliklar bilan bir qatorda o'zaro farqli jihatlarni ham inobatga olish zarur. Xususan, ingliz tilini o'qitishda asosan o'quvchining amaliy ko'nikmalari (o'qish, yozish, RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR DAVRIDA TILLARNI INTENSIV O'QITISHNING PSIXOLOGIKPEDAGOGIK JIHATLARI RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY ANJUMANI 2023-yil 2-iyun 249 gapirish, tinglash) birligi asos qilib olinsa, ona tili o'qitish tizimida esa bolaning yozma va og'zaki savodxonligiga urg'u beriladi.

Chet tillarini o'rganish boshlang'ich sinf o'quvchilari uchun juda qiyin bo'lib qolmasligi uchun fan doirasidagi har bir mavzu soddaroq tashkil etilishiga va qiziqarli olib borilishiga alohida e'tibor qartilmoqda.

Integratsion yondashuvdan boshlang'ich sinfda chet tilini o'rganish o'quvchilarning shaxsiy lug'at boyligini oshirishda ham qo'llash nihoyatda tez natija beradi. Bundan tashqari to'g'ri talaffuz ko'nikmalarini shakllantirishda yordam beradi. Bundan ko'zlangan maqsad esa to'g'ri talaffuz qoidalari uning imloviy xatoliklarni oldini olishga qaratilganligidadir.

XULOSA

Xulosa o'rnida ta'kidlash lozimki, chet tiliga har bir o'quvchi "Men uchun bu qiziq!" deb murojaat qilishi kerak, shunchaki zarurligi uchungina emas... Shuningdek, tillar integratsiyasi didaktik imkoniyatlaridan o'qitish hamda o'rganish jarayonida muntazam foydalanish o'zlashtirilayotgan tilning mohiyatini to'laligicha ochib beradi. Metodlar yordamida darsning qiziqarli olib borilishi o'quvchini ham fanga qiziqtiradi, ham ilm olishga undaydi. Bir so'z bilan aytganda, boshlang'ich sinf ona tili va o'qish savodxonligi darslarida foydalaniladigan didaktik materiallarni, didaktik topshiriqlarni yaratish jarayonida integratsion yondashuv har tomonlama tilning didaktik imkoniyatlarini o'zida mujassam eta oladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Astafieva M.D. Ingliz tilini o'rganayotgan bolalar uchun ta'til. - M.: Mozaikasintez, 2009 y.
2. Galskova N.D. Nikitenko Z.N. Chet tillarni o'qitish nazariyasi va amaliyoti. boshlang'ich maktab: uslubiy qo'llanma.-M.: Airis-press, 2004.
3. Guseva L.P. Biz o'ynaymiz, o'qitamiz, o'zlashtiramiz - biz ingliz tilini bilishni xohlaymiz. - Rostov n / a: Feniks, 2009 y.
4. Zemchenkova T.V. Maktabgacha yoshdagi bolalar uchun ingliz tili. - M.: VAKO, 2008 yil.
5. Ivanova M.V. Bolalar uchun ingliz tili. - M.: AST: Astrel, 2009 y.
6. Trofimova G.S. Chet tillarni o'qitishning pedagogik asoslari (Subaktika didaktikasi). - Izhevsk: Udmurt universiteti nashriyoti, 1999 y.
7. Ergashovna M. G. TYPES OF FABRICS AND THEIR ANALYSIS //Proceedings of Scientific Conference on Multidisciplinary Studies. – 2023. – T. 2. – №. 5. – С. 59-61.
8. N.N.Azizxo,,jayeveva. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. Toshkent. 2016.
9. Muxlisa, Sobirjonova, and Qayumova Mohinur. "LINGVOKULTURALOGIYANING KELIB CHIQISH TARIXI." Евразийский журнал академических исследований 2.3 (2022): 379-383.
10. Qayumova, Mohinur Murodulayevna. "THEORETICAL-METHODOLOGICAL ANALYZE OF COSMOS AND INDIVIDUAL ON CONTEXT OF EXPERIMENTAL SCIENCE." Интернаука 28 (2018): 77-79.
11. Ergashovna M. G. TYPES OF FABRICS AND THEIR ANALYSIS //Proceedings of Scientific Conference on Multidisciplinary Studies. – 2023. – T. 2. – №. 5. – С. 59-61.
12. Qayumova, Mohinur Murodulayevna, Muhlisa Sobirjonovna Sobirjonova, and Feruz Qurbonaliyevich Saidov. "Galileo's influence on John Milton concept "individual". Similarities and differences between the outlook of Galileo and John Milton." Science and Education 2.6 (2021): 494-498.